۶۵۱۶ سه‌شنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۲ ■ ۱ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ ■ قیمت در استان تهران و البرز ۵۰۰۰ تومان و دیگر استان‌های کشور ۴۰۰۰ تومان ■ ۲۰ صفحه

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

جام جم

همراه ضمیمه (فلسفه کتاب)

وزیر نیرو در گفت‌وگو با «جام جم»:

دوران بی‌برقی را خاموش کردیم

۳

رئیس رسانه ملی در مراسم تقدیر از خالقان سریال «آتش و باد»:

پای هویت‌محوری و عدالت‌گستری ایستاده‌ایم

۶

«جام جم» از ماجرای کمبودهای دارویی در کشور گزارش می‌دهد

داروهست اما در گمرک!

۱۶

رئیس سازمان اطلاعات سپاه در تبیین اغتشاشات ۱۴۰۱ مطرح کرد:

ناگفته‌های یک فتنه

۱

هزینه‌های گزاف اقدامات ضدامنیتی سال ۸۸ را بررسی کرده‌ایم

نقطه شروع جنگ اقتصادی

۲

فرهنگ

هنجارشکنان در اجراهای صحنه‌ای چه اهدافی را دنبال می‌کنند

آیا کنسرت‌ها بازهم تعطیل می‌شود؟

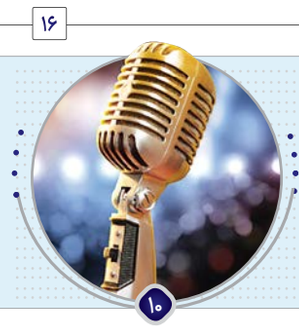

۱۰

دانش

گفت‌وگوی «جام جم» با رئیس دانشگاه شاهد درباره ضرورت به‌روزرسانی نقشه جامع

متولی اجرای نقشه جامع علمی کشور مشخص نیست

۱۵

حوادث

روند مسمومیت الکلی در کرج همچنان افزایشی است

دسترسی به مشروبات الکلی در یک ساعت!

۱۹

گفت‌وگو

رئیس سازمان اطلاعات سپاه در تبیین اغتشاشات ۱۴۰۱ مطرح کرد:

ناگفته‌های یک فتنه

سردار محمد کاظمی، رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ادامه تبیین ریشه‌های اغتشاشات سال گذشته با پایگاه اطلاع‌رسانی حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای گفت‌وگوی تفصیلی انجام داده و در این گفت‌وگو اعلام کرده که سرویس‌های اطلاعاتی ۲۰ کشور خارجی در دامن‌زدن به ناآرامی‌های اخیر دخیل بوده‌اند.

تحلیل‌های مختلفی درباره ریشه و علت اغتشاشات پاییز سال گذشته مطرح شده است. برای شروع گفت‌وگو از تحلیل سازمان اطلاعات سپاه پاسداران به‌عنوان نهاد مهم امنیتی کشور درباره ریشه‌ها و ابعاد مختلف طراحی دشمنان بفرمایید.

در شش ماهه اول سال ۱۴۰۱، جمهوری اسلامی ایران با توفیقات متعدد و فرصت‌هایی در عرصه داخلی و خارجی روبه‌رو بود که می‌توانم به این موارد اشاره کنم:

یک مورد، همت و همدلی دستگاه‌های اجرایی، نظارتی و تقنینی در حل معضلاتی چون بحران کم‌آبی، قطعی برق، بلایای طبیعی و اجرای طرح‌های تحولی اقتصادی با حداقل تکانه‌های اجتماعی.

مورد بعدی عدم پیشرفت پروژه‌های منطقه‌ای آمریکا و عصبانیت از تأثیرگذاری راهبردی مدیریت رهبر انقلاب در شکست نقشه آنها.

همکاری راهبردی ایران و روسیه (قرارداد راهبردی ۲۰ ساله) و برقراری کریدور شمال ـ جنوب و نیز همکاری راهبردی با چین (قرارداد راهبردی ۲۵ ساله) و احیای ایده یک کمربند یک راه (احیای راه ابریشم) در کنار افزایش حضور چین در غرب آسیا نیز در این زمینه مهم بود. همچنین روند تشکیل دولت در عراق، دستاورد لبنان در تعیین مرز آبی با رژیم، فعال شدن کرانه باختری علیه رژیم به موازات چالش‌ها در افغانستان و پاکستان نیز در همین مقطع دارای اهمیت بود. تداوم پیشرفت برنامه هسته‌ای با حرکت به سمت غنی‌سازی ۶۰ درصد و افزایش قدرت منطقه‌ای و موشکی جمهوری اسلامی ایران (به‌خصوص قدرت پهپادی)، توسعه نقش‌آفرینی منطقه‌ای از غرب آسیا تا قفقاز و اروپای شرقی و نیز همراهی قشرهای مختلف جامعه در مراسمات ملی و مذهبی همچون جشن عید سعید غدیر، راهپیمایی عظیم اربعین حسینی(ع)، موج بین‌المللی سرود سلام فرمانده در عرصه فرهنگی ـ اجتماعی را در همین بازه زمانی می‌توان در نظر گرفت.

این شرایط به بروز اضطراب و نگرانی‌های راهبردی آمریکایی‌ها و شرکای محلی آن برای ضربه زدن به جمهوری اسلامی منجر شد.

لذا در مقطع مهر و آبان (شروع سال تحصیلی و نزدیک‌شدن به سالگرد آبان ۹۸)، مسأله حجاب، آزادی زنان و جوانان به‌عنوان نقطه هدف فعال‌سازی بسترها، بازیگران و ابزارهای تولید بی‌ثباتی در داخل کشور موضوعیت یافت تا ضمن تولید پتانسیل اعتراضی، زمینه فشارهای حقوق بشری را فراهم کند. بنابراین وقوع حادثه فوت خانم مهسا امینی با ویژگی‌های دختر جوان کُرد سنی به‌عنوان یک شتاب‌دهنده به برنامه‌ریزی دشمن عمل کرد.

اندیشکده‌های وابسته به هیات حاکمه آمریکا با بررسی و آسیب‌شناسی اعتراضات در ایران به‌ویژه وقایع آبان ۹۸ فعال شده و به تمرکز بر حوزه زنان و جوانان برای براندازی بلندمدت جمهوری اسلامی توصیه می‌کردند. به‌طور مثال در گزارش مؤسسه FDD تأکید می‌کنند که تظاهرات آینده در ایران احتمالا متضمن خشونت بیشتری اعم از خرابکاری علیه اموال عمومی و... است و احتمالا اعتراضات به صورت انفجاری و با فواصل کوتاه‌تر بین هر قیام رخ می‌دهد. سرویس‌های جاسوسی در جمع‌بندی خود در اواخر مرداد ۱۴۰۱ تأکید داشتند که عملیات در خصوص حجاب اجباری مقدمه‌ای برای براندازی نظام خواهد بود. لذا با تمرکز بر موضوع حجاب اجباری به‌ویژه در شبکه‌های اجتماعی موجی از مخالفت در مورد حجاب را ایجاد کردند. وجود برخی زمینه‌های اجتماعی ـ فرهنگی و روانی نیز شرایط را برای تمرکز و نقش‌آفرینی دشمن مهیا کرده بود. از برخی نارضایتی‌های اقتصادی و معیشتی در میان اقشار مردم و تبدیل آن به اغتشاش در جامعه به‌ویژه به‌دلیل تداوم مشکلات اقتصادی به استناد نظرسنجی‌ها تا تأثیر مخرب گسترش شبکه‌های مجازی، استفاده از ماهواره، VODها و بازی‌های رایانه‌ای طی دهه گذشته (به‌ویژه در سال‌های کرونا) بر نوجوانان و جوانان (تولید حس اعتراض، هیجان، خشونت و لذت‌طلبی در این نسل) و شکل‌دهی سبک زندگی با فاصله از هنجارهای رسمی و ارزشی نظام.

علاوه بر این تشدید تغییر مرجعیت جامعه از نخبگان به چهره‌ها (سلبریتی‌ها) و اینفلوئنسرها در سال‌های اخیر و نیز تولید محتوا حول محور حقوق زنان و جوانان، زن قربانی و تخریب حجاب؛ به موازات تحریک به تقابل با پلیس، گشت ارشاد، دستگاه قضایی و امر به معروف و نهی از منکر توسط رسانه‌های معارض، شبکه نمایش خانگی، سینما و تئاتر طی چند ماهه منتهی به این رخداد و در نهایت تئوری‌پردازی خشونت و ظلم‌نهادینه در نظام و حتی اسلام و تولید تنفر از قشر مذهبی و هوادار نظام و تعمیق دوقطبی‌های سیاسی ـ اجتماعی نیز قابل مشاهده و تحلیل بود.

اقدامات مخرب و نقشه دشمن معمولا سطحی از نشانه‌های آشکار را هم به همراه دارند که از نگاه‌های تیزبین دور نمی‌ماند. گام‌های عملیاتی دشمنان در اجرایی کردن «جنگ ترکیبی» علیه ملت ایران در جریان اغتشاشات ۱۴۰۱ چه بود؟

آمریکایی‌ها بعد از روی کار آمدن دولت بایدن به این جمع‌بندی راهبردی رسیدند که در بسیاری از پرونده‌های خارجی با شکست روبه‌رو شده‌اند و دلیل آن اقدامات ایران و مدیریت رهبر آن بوده است. این شکست‌ها باعث شده جایگاه بین‌المللی آمریکا تحت‌الشعاع قرار گیرد. لذا ایران باید بهای آن را بپردازد. بنابراین به سمت بازنویسی نسخه فشار حداکثری ترامپ از جنس دموکرات‌ها (جنگ ترکیبی) ذیل راهبرد مهار و محدودسازی جمهوری اسلامی حرکت کردند.

برای این منظور سه گام طراحی کرده بودند:

گام اول، ایجاد فضای اعتراضی نسبت به فوت خانم امینی، دامن زدن به اعتراض جماعت ناراضی و تولید فضای احساسی و تردید برای همراه‌سازی اقشار خاکستری و همسو.

گام دوم، کشاندن فضای اعتراض به اغتشاش با تلاش برای اعتصاب روزانه و اغتشاش شبانه و فعال شدن جریان‌ها و گروه‌های غیرهمسو.

گام سوم، تبدیل فضای اغتشاش به حرکت مسلحانه با فعال شدن گروه‌ها و تیم‌های مسلح در محیط اغتشاش‌ها با تعرض به اماکن و نیروهای نظامی و انتظامی و کشته‌سازی.

در اردیبهشت ماه ۱۴۰۱ در نشست هماهنگی سیاسی با عناصر ضدانقلاب، با اشاره به نارضایتی‌های عمومی در کشور به‌عنوان فرصت مناسبی جهت بهره‌برداری طی ماه‌های آتی؛ پیرامون سازماندهی اعتراضات راه‌کنش‌های زیر مطرح می‌شود: ۱) تأکید بر لزوم تعیین مسئولان اجرایی و شورای پروژه، ۲) تشکیل اتاق جنگ داخلی علیه نظام، ارائه طرح‌های تامینی جهت حفاظت از نفرات و لیدرهای میدانی، ۳) لزوم ارتباط‌گیری سلولی با لیدرها جهت افزایش امنیت آنان و راهکارهایی جهت ساخت مواد منفجره، ۴) تولید تنفر با خبرسازی‌های احساسی، ۵) سلب امنیت از مردم و اقشار مذهبی هوادار نظام، ۶) یافتن راه‌حل‌هایی مثل نقاط کور جهت فرار از دوربین‌های شهری.

این در حالی است که ریچارد نفیو (کارشناس وزات خارجه آمریکا و معمار تحریم‌ها در دولت اوباما) در جلسه کنگره در پاسخ به پرسشی درباره بحث تغییر رژیم در ایران می‌گوید: «سیاست تغییر به صورت خبری وجود ندارد تا چه رسد به مرحله اجرایی. چالش اصلی جمهوری اسلامی ایران کارآمدی است نه مشروعیت. تغییر رژیم آرزویی است که نه آمریکا توانمندی آن را دارد و نه زمینه پیاده‌سازی آن در ایران به هر شکلی (نظامی ـ کودتا ـ انقلاب رنگی) وجود دارد. دموکرات‌ها معتقدند علاوه بر افزایش فشار اقتصادی در کنار آن نقش گروه‌های داخلی و تقویت و هدایت آنها ذیل توسعه حقوق مدنی و پروژه نفوذ و ارتباط‌گیری با جامعه نخبگانی و دانشگاهی ضروری است.» در چنین شرایطی آمریکایی‌ها به سمت طراحی و پیاده‌سازی نقشه دوم خود حرکت کردند. نقشه دوم، مشغول کردن همزمان ایران به طیفی از بحران‌های داخلی، تأمین مالی گروه‌های خارجی، تحریک اقوام، القاء ناکارآمدی نظام، تداوم فشارها و تحریم‌ها، قریب‌الوقوع نشان دادن حمله نظامی و انزوای گسترده‌تر سیاسی است. در واقع چارچوب نقشه دوم آنها ساخت یک ایران ضعیف است.

دشمن برای ایجاد و گسترش اختلاف و بی‌اعتمادی میان سطوح مختلف گروه‌های مردمی و دسته‌جات سیاسی چه فعالیت‌ها و راهبردهایی را در پیش گرفت؟

آنها در حوزه افکار عمومی تلاش کردند با ایجاد جنگ روانی پرفشار و تولید موج‌ها و هشتگ‌ها در فضای مجازی حس نفرت، خشم و غم را در جامعه تحریک کنند. بررسی‌ها نشان می‌دهد برای این منظور روی سه محور تمرکز داشتند:

۱ـ القای نظام اقتدارگرا و یکدست محدودکننده. مانند: فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی، یکپارچگی قوا، طرح صیانت و نظارت استصوابی.

۲ـ القای تبعیض و نقض حقوق زنان. مانند: کمپین‌ها و حمله به گشت ارشاد، آزادی یواشکی، ورود زنان به ورزشگاه‌ها، کمپین کشف حجاب برای ۲۱ تیرماه.

۳ ـ القای نظام تهدیدگر جان و نان. مانند: کمپین اعدام نکنید، جلوگیری از واردات واکسن کرونا، کشته شدن ۱۵۰۰ نفر در آبان ۹۸، مشکلات اقتصادی و معیشتی.

۴ ـ القای فروپاشی نظام جمهوری اسلامی و پایان عمر انقلاب اسلامی.

در حوزه نیروهای سیاسی تلاش کردند با تمرکز بر تخریب نظام اسلامی و هدف گرفتن جایگاه فصل‌الخطابی رهبر انقلاب، برجسته‌سازی سبک زندگی غربی، محدودیت‌های اجتماعی مانند حجاب و حقوق زنان و معرفی زنان به‌عنوان جریان رهایی‌بخش در جامعه ایران؛ جامعه را به سمت دوقطبی شدن پیش برده و با تغییر اولویت‌های مسائل پیش روی دستگاه‌های تقنینی و اجرایی، مطالبات از نظام را افزایش دهند.

■ ادامه در صفحه ۲

جلد دوم

■ گفت‌وگوی «جام جم» با تهیه‌کننده مجله ویژه زنان ایران از شبکه ۲

حرکت روی ریل «خط سوم»

■ در گفت‌وگو با کارگردان و تهیه‌کننده فیلم سینمایی «مصلحت» بررسی شد

دوگانه عدالت و مصلحت روی پرده سینما

■ نگاهی به گونه‌ای از گردشگری که ایران از آن غافل است

توریسم با طعم غذا

در ضمیمه قفسه کتاب می‌خوانید

■ نگاهی دقیق‌تر به چهار کتاب متفاوت و تازه که توسط بوستان کتاب منتشر شده است

چند شاخه گل از بوستان کتاب